

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 30 april 2014

met betrekking tot de aanvraag van [...] tot aanleg van een directe lijn tussen 3
windmolens en de firma [...] te [...]¹

BESL-2014-03

¹ door de publicatie van geanonimiseerde beslissingen probeert de VREG een evenwicht te vinden tussen de transparantie van het behandelingskader en de confidentialiteit van de gegevens.

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt,

Gelet op art. 1.1.3, 30°/1 en art. 4.5.1 Energiedecreet;

Gelet op het Technisch Reglement voor Distributie van Elektriciteit;

Gezien de aanvraag van [...] (hierna: "de Aanvrager"), ontvangen op 17 december 2013, tot toelating voor de aanleg van een directe lijn tussen 3 windmolens (hierna: "het windturbinepark") met een vermogen van telkens 2,5 MW, die zou worden opgericht aan de noordzijde van het [...] kanaal aan [...] te [...], en [...], gelegen aan de overzijde van het [...] kanaal aan de [...] te [...] (hierna: "de Afnemer");

Gezien het advies van 20 februari 2014 van Eandis, werkmaatschappij voor de betrokken elektriciteitsdistributienetbeheerder Iveka, op wiens net de Afnemer op heden aangesloten is;

Gezien de detailstudie dd. 13 december 2011 met betrekking tot de aansluiting van een windmolenpark met 3 molens van elk 2500 kW (7500 kW totaal) te [...], aangevraagd door [...], die resulteerde in een ontwerp van aansluiting op het distributienet, ter hoogte van schakelpost Hezemeerheide;

Gezien de aanvaarding van deze offerte op 26 januari 2012 door [...];

Gezien de oriënterende studie dd. 11 februari 2014 met betrekking tot vraag naar de vereiste aanpassingen aan de aansluiting van de Afnemer wanneer de bestaande 6 windturbines met een vermogen van elk 1,5 MW (totaal 9MW), gelegen op de site van de Afnemer, rechtstreeks aangesloten zouden worden op de installatie van de Afnemer (en dus via directe lijn) alsook wanneer een windmolenpark met 3 molens van elk 2500 kW (totaal 7,5 MW) eveneens rechtstreeks (en dus via directe lijn) aangesloten zou worden op de installatie van de Afnemer;

Overwegende dat de directe lijn, voorwerp van de aanvraag, zich niet situeert op verschillende kadastrale percelen die aaneensluitend en in handen van dezelfde persoon als eigenaar, opstalhouder of concessiehouder zijn, zodat het om een directe lijn gaat gelegen buiten "eigen site" zoals gedefinieerd in art. 1.1.3, 30°/1 van het Energiedecreet;

Dat immers een openbare waterloop ([...]kanaal) en een openbare weg gekruist wordt en bijgevolg percelen betrokken zijn die geen kadastrale percelen zijn², zodat geen sprake kan zijn van aansluitende *kadastrale* percelen;

Overwegende dat conform art. 4.5.1 van het Energiedecreet de betrokken distributienetbeheerder om advies gevraagd werd; dat dit advies gevraagd werd aan de netbeheerder van het net waarop de Afnemer aangesloten is, zijnde Iveka, die een beroep doet op werkmaatschappij Eandis;

Overwegende dat de VREG, conform art. 4.5.1 Energiedecreet, bij de beoordeling van een aanvraag tot toelating voor de aanleg van een directe lijn rekening houdt met (1°) de risico's inzake inefficiëntie, (2°) de risico's inzake veiligheid, (3°) de impact op de nettarieven, (4°) de waarborg van de rechten van afnemers, alsook (5°) de eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen

² Openbare wegen, waterlopen, enz. zijn ongenummerde percelen. Ongenummerde percelen zijn geen kadastrale percelen, want elk kadastraal perceel draagt per definitie een kadastraal perceelnummer waarmee het kadastraal geïdentificeerd kan worden, en waarmee het opgenomen kan worden in de alfanumerieke database en waardoor er een kadastraal inkomen aan kan worden toegekend.

redelijke economische of technische voorwaarden; dat de criteria hierna opeenvolgend besproken worden;

1° Risico's inzake inefficiëntie

Overwegende dat de distributie van zelf opgewekte stroom via directe lijn een wijze van distributie van elektriciteit naast bestaande netten voor distributie van elektriciteit is;

Dat omwille van een efficiënte uitbouw en exploitatie van het net de aanleg van parallelle netten voor distributie van elektriciteit vermeden moet worden en gewaarborgd moet worden dat het bestaande net zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt;

Dat de verplichtingen van beheerders van netten voor distributie van elektriciteit en de rechten die de op deze netten aangesloten afnemers hebben, immers grote investeringen vergen;

Dat de tendens naar schaalvergroting (creatie van werkmaatschappijen, het opgaan van gemeentelijke regies in grotere netbeheerders) in de sector van elektriciteitsdistributie erop wijst dat deze investeringen aanzienlijk zijn.

Overwegende dat de Afnemer op heden is aangesloten op het 15kV-net, dat gevoed wordt vanuit de schakelpost (SP) Hezemeerheide, dat op zijn beurt aangesloten is op het transformatorstation (TS) Oevel (15,6 kV).

Overwegende dat uit het advies van de distributienetbeheerder blijkt dat het windturbinepark, met het opgegeven vermogen, aansluitbaar is op het distributienet;

Dat dit ook blijkt uit de detailstudie van 13 december 2011, destijds aangevraagd door [...], dat hetzelfde windturbinepark als voorwerp had.

Overwegende dat daaruit bleek dat het distributienet (15 kV) weliswaar onvoldoende sterk is om het windturbinepark aan te sluiten, maar de aansluiting gerealiseerd kon worden door rechtstreekse aansluiting op een voldoende sterk punt van het net, dit is SP Hezemeerheide;

Dat dit de aanleg van nieuw te realiseren kabelinfrastructuur over een afstand van 5 km impliceert, dit is de afstand tussen de kopcabine (op middenspanning) van het windturbinepark en SP Hezemeerheide.

Overwegende dat [...] het voorstel van aansluiting en de offerte aanvaardde op 26 januari 2012.

Overwegende dat in dezelfde periode bij Iveka ook een bestelling voor aansluiting van een bio-WKK (3MW) geplaatst werd;

Dat voor de aansluiting van het windturbinepark én de bio-WKK door Iveka in een netontwerp voorzien werd voor realisatie van beide aansluitingen;

Dat dit netontwerp erin bestond dat een voldoende sterke kabel zou worden aangelegd vanuit SP Hezemeerheide naar beide productie-installaties;

Dat volgend op de door [...] bestelde aansluiting Iveka een deel van de vereiste kabelinfrastructuur voor de aansluiting op het distributienet van het windturbinepark en de bio-WKK uitvoerde;

Dat meer bepaald een kabel van 5 km van het type PA400 (400 mm²) aangelegd werd vanaf SP Hezemeerheide tot aan – voorlopig - de bio-WKK;

Dat de capaciteit van deze kabel, die dienstig moest zijn voor de aansluiting van de bio-WKK (3 MW) alsook van het windturbinepark (7,5 MW), grotendeels onbenut zou blijven als het windturbinepark finaal niet zou worden aangesloten op het distributienet;

Dat de aanleg van de gevraagde directe lijn er dan ook toe zou leiden dat een bestaand netelement, nl. de aangelegde kabel van 5 km, met onderboring van het [...]kanaal, grotendeels zijn nut zou verliezen;

Dat deze kabel niet aangelegd zou zijn indien de aansluiting van het windturbinepark niet besteld was, aangezien deze netinfrastructuur niet de optimale aansluitingswijze voor louter de bio-WKK, met slechts een vermogen van 3 MW, is;

Dat de recuperatie van deze netinvestering evenmin voor de hand ligt aangezien overige aansluitingsnoden niet gekend noch verwacht zijn;

Dat bijgevolg de reeds uitgevoerde investering grotendeels zijn nut verliest door de aanleg van een parallelle netstructuur, namelijk de gevraagde directe lijn;

Dat dit risico op een inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet niet gecompenseerd wordt door netefficiëntiewinst in termen van capaciteit;

Dat de Afnemer immers op het elektriciteitsdistributienet aangesloten blijft én het totale afnamevermogen gegarandeerd blijft op dezelfde aansluiting;

Dat het afnamevermogen van de Afnemer immers afhangt van zijn piekverbruik, dat onveranderd blijft bij de mogelijkheid tot rechtstreekse afname vanuit het windturbinepark;

Overwegende dat dit risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet evenmin gecompenseerd wordt door netefficiëntiewinst in termen van vermeden netverliezen;

Dat immers niet is aangetoond dat de aansluiting via directe lijn leidt tot een gevoelige daling van de netverliezen in vergelijking met energietransport over het distributienet;

Overwegende dat, concluderend, de aanleg van de directe lijn het risico op een inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet verhoogt;

2° Risico's inzake veiligheid

- art. III.5.1.3 TRDE

Overwegende dat op grond van art. III.5.1.3 TRDE installaties gelegen achter verschillende toegangspunten zonder expliciete toestemming van de distributienetbeheerder op geen enkele manier met elkaar verbonden mogen worden;

Dat dit principiële verbod geldt voor de verbinding van installaties gelegen achter verschillende toegangspunten tot hetzelfde net;

Dat het windturbinepark via het bestaande toegangspunt van de Afnemer tot het 15kV-net met het net verbonden zou worden;

Dat door aanleg van de gevraagde directe lijn er bijgevolg geen sprake zou zijn van twee installaties, gelegen achter verschillende toegangspunten op hetzelfde net, die via de directe lijn met elkaar verbonden zullen zijn;

- *kruising andere netinfrastructuur*

Overwegende dat bij aanleg van de directe lijn openbaar domein gekruist moet worden;

Dat het enerzijds handelt over een waterweg, het [...]kanaal;

Dat daarbij geen aanwezige noch te verwachten netinfrastructuur gekruist zou moeten worden;

Dat het anderzijds evenwel handelt over een openbare weg die loodrecht gekruist moet worden;

Dat langsheen deze openbare weg bestaande netinfrastructuur aanwezig is;

Dat de aanleg van een elektrische lijn dan ook enkele veiligheidsrisico's met zich meebrengt, aangezien reeds aanwezige nutsleidingen van de distributienetbeheerder gekruist moet worden;

Overwegende dat uitgegaan moet worden van het feit dat het openbaar domein per definitie 'voor het gebruik van allen' is, en dus ook gebruikt wordt voor infrastructuren die allen dienen, zoals nutsleidingen;

Dat deze directe lijn dan ook in de onmiddellijke nabijheid van andere nutsvoorzieningen, zoals kabels behorende tot het elektriciteitsdistributienet, zou worden aangelegd;

Dat de aanleg van elektriciteitsleidingen door derden, op openbaar domein, hierdoor een veiligheidsrisico teweeg kan brengen;

Dat aannemers die werken uitvoeren op het openbaar domein, en hiertoe de openbare nutsleidingen lokaliseerden, immers het risico kunnen lopen de aanwezigheid van een private kabel over het hoofd te zien, met niet alleen risico op beschadiging van deze kabel, maar ook op letsel bij de aannemer;

Dat het particuliere belang bij de aanleg van elektrische kabels, door derden, en enkel dienstig voor deze derden, niet opweegt tegen het algemene belang van de veiligheid;

Dat het veiligheidsrisico weliswaar al deels beperkt is als gevolg van de verplichte registratie van elke kabel en leiding in het KLIP (Kabel- en Leidinginformatieportaal); dat de aanlegger van de directe lijn in zijn aanvraag ook expliciet verklaart kennis te hebben van deze registratieplicht, en dus verantwoordelijk is voor alle gevolgen van een niet-registratie;

Dat wel begrijpelijk is dat de veiligheid van aannemers op het openbare domein zo goed mogelijk gegarandeerd moet zijn; dat netbeheerders dan ook veeleer weigerachtig zijn om, ondanks het KLIP, private kabels en leidingen aangelegd te zien op openbaar domein;

Dat de kenbaarheid van de aanwezigheid van elektrische kabels, krachtens het KLIP, nog niet verhindert dat de fysische aanwezigheid van die kabels in de onmiddellijke omgeving (langsheen of kruisend) van elektrische kabels van de distributienetbeheerder leidt tot veiligheidsproblemen;

Dat er bijvoorbeeld een snelle interventie vereist na beschadiging, waarbij de elektriciteitsdistributienetbeheerder het best geplaatst is voor het snel veiligstellen van elektrische kabels gelegen in de sleuf met nutsvoorzieningen;

Dat er ook ten allen tijde absolute zekerheid moet zijn omtrent de vraag of dat de elektrische kabels spanningsloos zijn als het personeel van de distributienetbeheerder onderhouds- of herstellingswerken moet uitvoeren aan zijn distributienet;

Dat bij aanleg van elektrische kabels die niet beheerd worden door de netbeheerder, omwille van exploitatieveiligheid, daarom een minimale afstand ten opzichte van de elektrische kabels van de distributienetbeheerder gerespecteerd moet worden;

Dat de beschikbare sleufbreedte die –meestal op openbaar domein- gemaakt wordt voor aanleg van de nutsvoorzieningen echter beperkt is;

Dat, behoudens indien de elektrische kabels op voldoende afstand van de publieke nutsvoorzieningen kunnen worden aangelegd – zoals bij kruising middels een voldoende diepe onderboring - de beperkte sleufbreedte en de nood aan efficiënt gebruik ervan voor gevolg heeft dat de kabels binnen de veiligheidsperimeter van publieke kabels gelegen zijn;

Overwegende dat er bij de aanleg van de directe lijn, voor zover en in de mate dat deze in de onmiddellijke nabijheid van publieke nutsvoorzieningen wordt aangelegd - wat meestal het geval is bij aanleg op of met kruising van openbaar domein - veiligheidsrisico's rijzen;

Dat deze veiligheidsrisico's echter te ondervangen zijn mits het bepalen van specifieke voorwaarden, zoals technische specificaties van het materiaal en configuratie (zoals bijvoorbeeld labeling van kabels), en afspraken met betrekking tot beheers- en exploitatietaken, zoals, bijvoorbeeld, inzake het toegangsrecht van de distributienetbeheerder tot de (kop)cabines van Producent en Afnemer;

Dat in geval van een loodrechte kruising, quod in casu, dergelijke voorwaarde erin kan bestaan dat de onderboring van de openbare weg voldoende diep onder de bestaande netinfrastructuur gebeurt, en de kabel voldoende ver van de rooilijn bovengronds komt, zoals in het advies van de distributienetbeheerder wordt aangehaald;

3° Impact op de nettarieven

Overwegende dat de exploitatie van directe lijnen inhoudt dat de netbeheerder een deel van de bijdragen in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen verliest; dat bijgevolg de distributienettarieven voor de overige netgebruikers verhogen in de mate dat een deel van deze kosten voor de netbeheerder vaste kosten zijn die niet proportioneel verminderen bij het verlies van bepaalde klanten;

Overwegende dat bij aansluiting van het windturbinepark op het distributienet een injectievergoeding verschuldigd zou zijn;

Dat de Afnemer distributie- en transportkosten verschuldigd is op basis van de van het distributienet afgenomen hoeveelheid elektriciteit;

Dat door Producent en Afnemer op die manier bijgedragen wordt in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen;

Dat door aanleg van een directe lijn, met inkoppeling van het windturbinepark op de Afnemer, slechts beperktere injectievergoeding verschuldigd zou zijn, en ook de Afnemer heel wat minder distributie- en transportkosten verschuldigd zou zijn door een reductie van de hoeveelheid van het distributienet af te nemen elektriciteit;

Dat dit een vermindering aan bijdragen in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen inhoudt;

Overwegende dat het inkoppelen van een productie-installatie op de installatie van een afnemer steeds een impact heeft op de nettarieven in die zin dat hierdoor een deel van de nettarieven vermeden wordt;

Dat dit *in casu* geldt zowel in hoofde van de Afnemer als van het windturbinepark;

Dat dit weliswaar eigen is aan elke rechtstreekse afname van stroom van een productie-installatie via directe lijn, en daarmee gepaard gaande verminderde injectie op het net, enerzijds, en verminderde afname van het net, anderzijds;

Dat deze impact op de tarieven en daarmee de inkomsten van de netbeheerder echter louter inherent is aan de aanleg van een directe lijn en de bestaande tariefstructuur;

4° Rechten van de Afnemer

Overwegende dat, bij beoordeling van dit criterium nagegaan wordt of, en in welke mate, bij aanleg van een directe lijn de rechten van de Afnemer gevrijwaard worden;

Overwegende dat de Afnemer een eigen aansluiting op, en dus toegang tot, het net heeft en zal behouden;

Dat hij de rechten die voortkomen uit een rechtstreekse toegang tot het distributienet behoudt;

Dat hij dan ook geen rechten verliest door de verbinding, via directe lijn, met de productie-installatie;

Overwegende dat de rechten van de Afnemer gevrijwaard zijn;

5° Eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden

Overwegende dat bij beoordeling van een aanvraag tot toelating van de aanleg van een directe lijn rekening gehouden wordt met de toegankelijkheidsmogelijkheid van de productie-installatie, of de afnemer, tot het net;

Dat het feit dat de productie-installatie, of de afnemer, niet aangesloten kan worden, of de voorwaarden voor aansluiting technisch of economisch onredelijk zijn, een relevant element is voor een eventuele toelating van de aanleg van een directe lijn;

Overwegende dat er een aanbod tot aansluiting op het net dd. 13 december 2011 voorligt, destijds aangevraagd door [...] nv, voor het windturbinepark met eenzelfde samenstelling (2 windturbines) en vermogen (totaal 7,5 MW);

Dat voor de aansluiting van het windturbinepark conform deze detailstudie voorzien moest worden in een nieuwe HS-aansluiting op SP Hezemeerheide op 5 km afstand;

Dat de aansluitingskost ten laste van de aanvrager geraamd werd op € 189.061,65;

Dat niet beweerd wordt noch aangetoond is dat deze voorwaarden technisch of economisch onredelijk zijn;

Dat, in tegendeel, door de aanvaarding van de offerte door de aanvrager, aangetoond is dat de voorwaarden redelijk zijn;

Algemene conclusie

Overwegende dat geconcludeerd kan worden dat, hoewel de rechten van de Afnemer gewaarborgd zijn, er geen impact op de nettarieven is die niet louter inherent is, en er een beheersbaar veiligheidsrisico rijst, de aanleg en exploitatie van deze directe lijn een te groot risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet teweegbrengt, temeer er geen weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder, noch een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden, voorligt;

Beslist:

Enig artikel. de toelating voor aanleg van de directe lijn, door [...], tussen 3 op te richten windmolens en de firma [...] gelegen aan de [...] te [...], **niet** te verlenen.

Voor de VREG

Brussel,

André Pictoel
Gedelegeerd Bestuurder